

Tolkemangel - forstår ikke viktig informasjon i fengsel for utlendinger

Mange innsatte i utlendingsfengselet på Kongsvinger får ikke god nok informasjon på et språk de forstår for å tilpasse seg soningen. I fengselet soner kun personer som skal utvises fra Norge. Tolketilbudet og informasjon som gis, bør styrkes, skriver Sivilombudsmannen i en besøksrapport fra stedet.

– Kriminalomsorgen bør sikre at alle innsatte får informasjon om rettigheter og rutiner på et språk de forstår. Dette er ikke minst viktig å få på plass i et fengsel der alle innsatte er fremmedspråklige, sier sivilombudsmann Aage Thor Falkanger.

Sivilombudsmannens forebyggingsenhet gjennomførte et besøk til Kongsvinger fengsel 25.–27. august 2015. Fengselet har 120 soningsplasser, hvorav 72 plasser på et høyere sikkerhetsnivå. Forebyggingsenheten besøkte kun de innsatte på høyt sikkerhetsnivå. Fengselet er forbeholdt mannlige innsatte som skal utvises og transporteres ut av Norge etter løslatelse, eller overføres til soning i hjemlandet.

[Rapporten fra besøket er nå publisert på Sivilombudsmannens nettsider her.](#)

- I hovedsak ivaretar fengselet oppdraget som utlendingsenhet på en tilfredsstillende måte. De ansatte får gode tilbakemeldinger fra de innsatte. Det er likevel grunn til å peke på at helt nødvendig informasjon som den innsatte trenger å få ved innkost, må gis på en slik måte at den blir forstått. Det samme gjelder bruk av tolk ved helsetjenester. Mye av misnøyen som registreres ved fengselet, skyldes at de innsatte ikke forstår informasjonen som gis, sier Aage Thor Falkanger.

Langvarig isolasjon og opphold på sikkerhetscelle

I besøksrapporten påpekes flere svakheter ved føring av vedtak om sikkerhetscelle og isolasjon. Vedtakene gir ikke godt nok grunnlag for å vurdere om inngrepene kunne vært unngått. I rapporten uttrykkes det også bekymring over et opphold i isolasjon på egen celle utover 14 dager og et tilfelle der en innsatt var plassert i sikkerhetscelle over seks døgn. Selv om det ikke var grunn til å kritisere fengselets rettslige vurdering, understreker Sivilombudsmannen viktigheten av å se på tiltak for å forebygge langvarige opphold.

- Isolasjon kan ha alvorlige konsekvenser for innsattes psykiske helse og medføre økt aggresjon. Sikkerhetscelle bør kun brukes som en siste utvei og for så kort tid som mulig, sier Falkanger.

Informasjon Forebyggingsenheten innhentet tydet på at innsatte rutinemessig blir avkledd i forbindelse med innsettelse på sikkerhetscella, uten annet å dekke seg til med enn et sikkerhetsteppe. Det var uklart i hvilken grad innsatte fikk ha klær på under oppholdet. I følge tilsynsloggen hadde en innsatt oppholdt seg naken i over et døgn på sikkerhetscella.

Kongsvinger fengsel er det sjuende fengselet Sivilombudsmannens forebyggingsenhet har besøkt siden oppstarten i 2014. [Se oversikt over alle rapporter og besøk her.](#)

Kontaktperson: Helga Fastrup Ervik, kontorsjef, Sivilombudsmannens forebyggingsenhet: 408 44 875 hfe@sivilombudsmannen.no

eller via Anette Hansen, kommunikasjon, 975 15 708, anh@sivilombudsmannen.no

Sivilombudsmannens forebyggingsenhet mot tortur og umenneskelig behandling foretar regelmessige besøk til steder der mennesker er fratatt friheten, for eksempel fengsler, politiarrester, psykiatriske institusjoner og barnevernsinstitusjoner. Besøkene kan være varslede eller uvarslede.